

**Den samlede redningsberedskabssektors opgaveløsning
i forbindelse med orkanen d. 3.-4. december
og stormen d. 17. december 1999**

(Illustration: DMI)

- En tværgående evaluering og erfaringsopsamling

**Beredskabsstyrelsen
Udviklingsenheden
Februar 2000**

Udgivet af: Beredskabsstyrelsen
Beredskabsudviklingsenheden
Datavej 16
3460 Birkerød
Telefon: 4590 6000
Telefax: 4590 6060
E-mail: bue@brs.dk
Internet: www.brs.dk

B: 1976A-BUE/00

Indholdsfortegnelse for rapport

INDHOLDSFORTEGNELSE FOR RAPPORT	1
RESUMÉ	2
INDLEDNING OG BAGGRUND	4
INDLEDNING	4
ORKANEN/STORMENS STYRKE OG GEOGRAFISK UDSTRÆKNING.....	5
OPTAKT / FORBEREDELSE	5
SKADER OG OPGAVER	6
TEMAER OG EMNEKREDSE	7
TEMA 1: ALARMERING OG TILKALDEPROCEDURER	7
TEMA 2: RESSOURCEMÆSSIGE FORHOLD.....	10
TEMA 3: DET OPERATIVE SAMARBEJDE.....	11
TEMA 4: PLANER FOR VARSLING/INDSATS.....	12
TEMA 5: KOMMUNIKATION	12
KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER	14
AFGRÆNSNING, ARBEJDSMETODE OG –PROCES.	17

Bilag

- Indkaldelsesskrivelse
- Spørgeskema
- Deltagerliste for arbejds møder
- Anmeldelses-/disponeringsblanket

Resumé

Danmark blev den 3. – 4. december 1999 ramt af en kraftig orkan. Orkanen forvoldte omfattende skader over det meste af landet. Den 17. december fulgte en stærk storm, som primært ramte Nordjylland og Bornholm med flere skader til følge.

Disse efter danske forhold usædvanlige og voldsomme vejrphenomener satte det samlede redningsberedskab på en stærk prøve. De mange og samtidige skader og ødelæggelser betød, at alle kræfter måtte sættes ind for at afhjælpe eller afbøde følgerne.

I det samlede redningsberedskab indgår forskellige myndigheder og organisationer, som hver på eget fagområde har en række opgaver at tage vare på. Essentielt for løsningen af opgaverne i så omfattende og ekstraordinære situationer, som de aktuelle, er et velfungerende samspil og samarbejde mellem de forskellige myndigheder og organisationer i redningsberedskabet.

Efter forhandling med Indenrigsministeriet iværksatte Beredskabsstyrelsen derfor en tværgående erfaringsopsamling og evaluering af opgaveløsningen i den samlede redningsberedskabssektor. Arbejdet blev gennemført i tæt dialog og samarbejde med de centrale aktører – kommunerne/de kommunale redningsberedskaber, politiet, Falcks Redningskorps og det militære forsvar.

Sammenfattende kan det konkluderes, at de involverede organisationer og myndigheder var i stand til at håndtere den krævende beredskabssituation. Det operative samarbejde i felten fungerede uden problemer, og løsningen af de enkelte opgaver fungerede godt. Personalet havde den nødvendige faglige kompetence til at løse opgaverne, og det var muligt at tilkalde og omplacere personale efter opgaverne. Erfaringerne viser samtidig, at alarmering og tilkald mange steder ikke fungerede optimalt. Oprettelse af fælles kommandostabe fremhæves som en aktuell mulighed for at skabe og bevare overblikket. Informationen til borgene om situationen og om mulighederne for at tilkalde assistance bør endvidere forbedres.

Målet med den tværgående evaluering har været at analysere erfaringerne fra orkanen og stormen – for derved at fastholde og nyttiggøre erfaringerne til at optimere beredskabet i tilsvarende ekstraordinære situationer i fremtiden.

Rapporten afsluttes derfor med en række konkrete anbefalinger til initiativer, som kan bidrage til at forstærke redningsberedskabets samlede evne til at løse opgaverne i fremtidige ekstraordinære situationer med et komplekst skadebillede, som det man mødte under orkanen.

Indledning og baggrund

Indledning

Danmark blev d. 3. - 4. december 1999 ramt af den kraftigste orkan i det 20. århundrede.¹ Den blev efterfulgt af en kraftig storm d. 17. december. I forbindelse med orkanen og i nogen udstrækning også stormen blev det danske redningsberedskab afprøvet og samarbejdsrelationerne testet. De voldsomme vejrfænomener skabte - grundet den geografiske udstrækning og de mange samtidige og til dels alvorlige skader - en for Danmark usædvanligt krævende beredskabssituation. Forløbet af begivenhederne giver således en reel mulighed for at eftervise, hvordan det samlede danske redningsberedskab i praksis er gearret til at håndtere meget alvorlige vejrfænomener og andre tilsvarende situationer.

En tværgående evaluering og erfaringsindsamling må nødvendigvis bygge på erfaringerne fra og ske i tæt samarbejde med de organisationer i den beredskabsfaglige sektor, som forestår operative, afhjælpende indsatser. Denne rapport bygger derfor på bidrag fra kommunerne/de kommunale redningsberedskaber, politiet, Falcks Redningskorps, det militære forsvar og Beredskabsstyrelsen.

Evalueringen og erfaringsopsamlingen bygger endvidere på det grundlæggende princip, at hver organisation er ansvarlig for løsningen af egne opgaver inden for eget område.

Essentielt for håndteringen af en så omfattende beredskabssituation er, hvordan det tværgangsbaserede samarbejde og kommunikationen fungerer mellem de involverede parter, hvorfor belystningen af disse aspekter har en central placering i rapporten. Aktørernes informationsniveau, deres indbyrdes samarbejde og kommunikationsevne samt den generelle parathed i forbindelse med orkanen og stormen er blevet analyseret med det sigte at fastholde og nyttiggøre de opnåede erfaringer til at optimere beredskabet i fremtiden.

Nedenfor findes indledningsvis en kort beskrivelse af optakten, begivenhederne, de umiddelbart påviselige skader og de deraf afledte indsatsopgaver for det samlede redningsberedskab. Derefter følger en vurdering af opgaveløsningen belyst gennem udvalgte temaer, nemlig: Alarmering og tilkald; ressourcemæssige forhold; det operative samarbejde; planer for varsling/indsats og kom-

¹ Jf. DMI rapport af 9 Dec. 1999

munikation. Til sidst udledes en række konklusioner vedr. de samlede erfaringer samt nogle anbefalinger vedrørende fremtidens redningsberedskab.

Orkanen/stormens styrke og geografisk udstrækning.

Orkanen d. 3. - 4. december kom i en østgående bane fra Nordsøen ind over landet midt på eftermiddagen den 3. (kl. 15 – 16) og nåede Bornholm hen på aftenen (ca. kl. 21). Den ramte hele landet, bortset fra det nordlige Jylland, med vinde af orkanstyrke og vindstød på 40-50 meter pr. sekund. Værst ramt var Sønderjylland og Vadehavet med en vindstyrke på op til 38 m/s samt vindstød på mere end 50 m/s^{2,3}. Vandstanden i Vadehavet og den sydlige del af Ringkøbing fjord steg visse steder til mere end 5 meter over normalen.

Stormen d. 17. december kom fra nordvest og ramte fortrinsvis Nordjylland og Bornholm med en vindstyrke på op til 27 m/s og vindstød på op til 32 m/s. På forhånd var det varslet, at man kunne opleve vindforhold af samme type som under orkanen, der ramte landet 3. - 4. december. Prognoser fra DMI viste således, at der var risiko for, at en storm ville udvikle sig til orkan og ramme Danmark med fuld styrke. Stormen fulgte imidlertid en anden bane og satte i stedet kursen direkte mod de norske fjelde, hvorved den mistede meget af sin kraft.

Optakt / forberedelse

Ordet orkan blev først nævnt af DMI torsdag d. 2. december kl. 10:30 i forbindelse med en 7-døgnsoversigt. Senere fulgtes meldingen op af blandt andet TV-meteorologer i DR og TV2. DMI orienterede løbende om udviklingen bl.a. via instituttets hjemmeside, der anslås at have modtaget 58.000 besøg i løbet af d. 3. december (normalt 10 – 15.000).

Stormen blev varslet torsdag d. 16. december om morgenen. På baggrund af erfaringerne fra orkanen, hvor varslingen fra nogle sider blev kritiseret, var der tale om en meget grundig varsling. Ligeledes var mediedækningen massiv.

Overalt hvor orkanen og senere stormen ramte, blev befolkningen fra flere sider - politiet, beredskabschefer m.fl. - tilrådet at forblive indendøre, da man vurderede, at der var en betydelig risiko forbundet med at færdes udendøre. Endvidere var mange af beredskabsmyndighederne i forhøjet

² Jf. DMI rapport af 9. Dec. 1999

³ Jf. DMI vindstyrketabel: Mere end 32 m/s = orkan, 29 – 32 m/s = stærk storm, 25 – 28 m/s = storm

beredskab før begge vejr-situationer. Belært af erfaringerne fra orkanen og grundet den omhyggelige varsling var beredskabet i forbindelse med stormen nogle steder højere, end tilfældet var i forbindelse med orkanen.

Skader og opgaver

Orkanen, og i et vist omfang stormen, forårsagede betydelige skader, primært i form af ødelagte eller sammenstyrtede bygninger, væltede træer, strømafbrydelser og stormflodsskader m.m. Følgelig var hovedparten af de beredskabsmæssige opgaver af typerne afspærring og rydning af veje, frigørelse af indespærrede dyr, etablering af nødstrøm, afstivning og afdækning af bygninger o.lign. Hertil kom indkvartering og forplejning af rejsende, som ikke kunne komme videre. I Sønderjylland var der tillige tale om afhjælpning af stormflodsskader samt evakuering af de heraf berørte personer, da 4 af de sønderjyske diger blev skadet.

Skadernes omkostninger er ikke fuldstændigt afklaret på nuværende tidspunkt. Det er dog fastslået, at der som følge af orkanen og stormen omkom henholdsvis 7 og 1 person. Af de i alt 8 omkomne blev 7 dræbt på vejene - 5 personer som følge af væltede/væltende træer⁴. Statens Institut for Folkesundhed har foretaget en stikprøveundersøgelse af tilskadekomne, som i forbindelse med orkanen har søgt behandling på 5 sygehuse⁵. En egentlig optælling er ikke foretaget. Undersøgelsen viser, at omkring 833 personer på landsplan er kommet så alvorligt til skade, at de har søgt behandling⁶. Der foreligger ikke talmateriale om antallet af tilskadekomne i forbindelse med stormen d. 17. december.

De materielle omkostninger er i forbindelse med orkanen opgjort til ca. 350.000 skader til en værdi af 8 milliarder kroner⁷. Skader i forbindelse med stormen er opgjort til ca. 20.000⁸. Dertil kommer 400-500 stormflodsskader. Omkring 400.000 husstande var uden el i kortere eller længere tid som følge af orkanen, mens 1.800 var det som følge af stormen⁹.

⁴ Oplysninger indhentet fra presseklip

⁵ Sygehuse er Esbjerg, Frederikssund, Glostrup, Herlev og Randers. Disse dækker et repræsentativt udsnit på ca. 15% af befolkningen. Repræsentativiteten skal her ses i forhold til orkanens geografiske udbredelse

⁶ Af disse er 82% kommet til skade i hjemme-/fritidsulykker, 13% er kommet til skade i trafikken og de sidste 5% i forbindelse med arbejde

⁷ Kilde: Finanstilsynet

⁸ Kilde: Forsikringsoplysningen

⁹ Kilde: Politiken den 9. og den 18. december 1999

Temaer og emnekredse

Efter forhandling med Indenrigsministeriet iværksatte Beredskabsstyrelsen en tværgående evaluering af forløbene. Her identificerede man indledningsvis en række emner og temaer, som ansås for centrale for opgaven. Disse emner/temaer blev opstillet i et spørgeskema, som blev sendt til og besvaret af hovedaktørene i redningsberedskabssektoren.

Herunder findes en gennemgang og systematisering af organisationernes besvarelser. Gennemgangen er struktureret ud fra det udsendte spørgeskema og baserer sig på de indkomne skriftlige bidrag og to efterfølgende arbejds møder, hvor parterne deltog.

Den samlede evaluerings- og arbejdsproces er beskrevet i afsnittet: Afgrænsning, arbejds metode og -proces.

Tema 1: Alarmering og tilkaldeprocedurer.

Hvorledes fungerede alarmerings- og tilkaldeprocedurer?

Generelt:

De mange skader under og efter orkanen den 3. – 4. december affødte et ekstraordinært stort pres på indsatsorganisationerne med hensyn til alarmering og tilkald. Dels blev alarmeringscentralerne 112 udsat for en kraftig belastning, periodevist overbelastning, dels henvendte skadelidte borgere sig direkte til de enkelte organisationer for at få assistance. Om baggrunden herfor er bl.a. henvist til, at borgere, som ikke kunne få kontakt med de sædvanlige servicetjenester eller tekniske tjenester, i stedet anvendte alarm 112 eller gik direkte til organisationerne i redningsberedskabet. Samlet indebar det, at mulighederne for at skabe et dækkende overblik over skaderne, deres karakter og omfang blev forringet, på lokalt såvel som på regionalt niveau. Ligeledes betød de direkte henvendelser fra borgerne en, navnlig i akutfasen, u hensigtsmæssig ekstrabelastning hos nogle organisationer.

I kraft af indarbejdede samarbejdsrutiner og kendte procedurer fra andre beredskabssituationer (kommunale alarmeringsplaner, stormflodsberedskab, sneberedskab m.v.) blev akutte opgaver løst uden forsinkelser af betydning.

Skete alarmering/tilkald hensigtsmæssigt i forhold til opgavens/situationens beskaffenhed ?

Gennemgående må det konkluderes, at alarmering og tilkald af assistance mange steder ikke fungerede optimalt. De mange og spredte henvendelser fra enkeltpersoner vanskeliggjorde en samlet koordinering af indsatserne, prioritering af opgaverne og en optimal anvendelse af ressourcerne på tværs af de involverede organisationer i redningsberedskabet.

De kommunale beredskabschefer har peget på, at mangelfuld koordinering nogle steder indebar, at det kommunale beredskab ikke blev kaldt ud i tilstrækkeligt omfang. Det medførte, at det kommunale redningsberedskabs muligheder for at varetage opgaven som teknisk leder af indsatserne, her ikke var til stede .

Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer ?

Erfaringerne fra orkanen (den 3. – 4. december) blev i vid udstrækning inddraget i den operative planlægning op til den varslede orkan/den stærke storm den 17. december.

Såvel på lokalt som på regionalt niveau blev der mange steder taget skridt til at sikre en forstærket koordination af modtagelse og fordeling af opgaver ved at oprette koordineringsstabe og/eller udsende forbindelsesofficerer. Ligeledes blev personel og materiel flere steder forlods stationeret på fremskudte poster i forhold til forventede opgaver.

Det er en gennemgående konklusion, at de gældende planer og procedurer for alarmering og tilkald bør gennemgås i et bredt perspektiv. Man bør have en generel plan for ekstraordinære beredskabssituationer som supplement til de bestående specifikke planer om f.eks. kraftigt snefald eller stormflod.

Der bør endvidere sikres en stor faglig bredde i planerne. Konkret peges der på, at der i forhold til organisationer/operatører, som ikke indgår i det daglige redningsberedskab, eksempelvis el-selskaber, kollektive trafikselskaber og meteorologiske vejrtjenester, bør etableres varslingsrutiner og kommunikationsveje, som sikrer mulighed for gensidige situationsmeldinger og aftaler om opgaveløsningen eller assistance hertil.

Erfaringerne fra orkanforløbet har vist, at varslingen af - og informationen til - borgene ikke i alle tilfælde fungerede efter hensigten. Under orkanen valgte alt for mange borgere således at færdes udendøre på trods af advarslerne. Der synes derfor at være behov for en præcisering af de advarsler, der bliver udsendt i sådanne situationer.

Det er foreslået, at der i fremtiden via politiet udsendes varslinger og advarsler til borgerne i form af myndighedsmeddelelser, der skal bringes af public-service kanalerne. Disse anses for velegnede som en del af den informationsindsats, der skal sikre at borgerne kan agere hensigtsmæssigt.

Videre peges der på, at en indsats for at informere borgerne om, hvordan de skal rekvirere hjælp, kan medvirke til, at belastningen af 112 blev mindsket i ekstraordinære situationer. Det bør præciseres, at man kun skal ringe 112 i akutte situationer. Samtidig bør der henvises til alternative kanaler, hvor borgerne tilbydes information og hjælp vedr. ikke akutte problemer.

De kommunale beredskabschefer har anført, at de enkelte kommuner som led i beredskabet bør oprette/bemande servicetelefoner, som kan besvare forespørgsler fra borgerne.

Formålet med en bred gennemgang og evt. udbygning af eksisterende procedurer m.v. er at skabe grundlag for en stærkere og mere robust alarmerings- og tilkaldeordning i ekstraordinære beredskabssituationer – for derved at optimere ressourceudnyttelsen og opgaveprioriteringen på tværs.

Tema 2: Ressourcemæssige forhold

Havde organisationen de ressourcemæssige forudsætninger for at løse den beredskabsfaglige opgave?

Personel

Generelt er det parternes opfattelse, at man havde tilstrækkeligt mandskab til at håndtere situationerne. Der var tale om en ekstrem situation, hvorfor specielle foranstaltninger var nødvendige for alle. I nogle tilfælde blev der internt i organisationerne ydet assistance fra mindre belastede områder til hårdere belastede; i andre tilfælde tilbageholdt man personale, og endeligt indkaldte nogle alt disponibelt mandskab. Enkelte peger på muligheden for at træffe aftaler med private entreprenører om, at disse kan træde til i en særligt tilspidset situation.

Uddannelsesmæssigt finder parterne generelt, at man havde de nødvendige faglige kvalifikationer til at håndtere situationen.

Forsvarskommandoen har peget på, at militære ressourcer med fordel kunne have været indsat tidligere i forløbet.

Materiel

Grundet opgavernes antal og usædvanligt omfattende karakter opstod der selvsagt mangel på nogle typer materiel. Visse steder besad man imidlertid et godt kendskab til, hvilket anvendeligt materiel, der fandtes hos underleverandører. Det betød, at man allerede fra varslingens start og herefter løbende var i stand til at opfylde lagerne.

Nogle aktører oplevede konkrete mangler, f.eks. i forbindelse med etablering af nødstrøm, og man er her i færd med nyanskaffelser.

Giver erfaringerne anledning til ændring af regler/aftaler/procedurer?

Forsvarskommandoen har bemærket, at aftaler/procedurer for rekvisition af militær bistand bør klargøres.

Det foreslås, at der træffes en aftale med DMI om direkte og tidlig varsling i forbindelse med større vejrligsfænomener, således at aktørerne får optimale betingelser for at lokalisere og mobilisere nødvendigt materiel og personel.

Tema 3: Det operative samarbejde

Hvordan fungerede det operative samarbejde mellem parterne på skadestedet?

Organisationerne oplyser, at man ofte var alene på skadestederne, hvilket ikke i sig selv ses som et problem. I de tilfælde, hvor der var tværorganisatorisk operativt samarbejde, forløb det ifølge alle parter uden problemer og med en tilfredsstillende opgavefordeling. Beredskabsstyrelsen nævner, at man har eksempler på et givtigt samarbejde, hvor værnepligtige løste opgaver ledet af erfarent personel fra andre organisationer.

Beredskabsstyrelsen tilføjer, at der principielt - og så vidt muligt – bør være en indsatsleder fra den ansvarlige myndighed til stede for at varetage den tekniske ledelse af indsatsen mod skaden, dvs. fra det kommunale redningsberedskab.

Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer?

Politiet efterlyser en procedure for tilbagemelding, når en operatør har løst en opgave (en vejstrækning eksempelvis gjort farbar). Uden en sådan opfølgning er et overordnet overblik umuligt at opretholde.

Tema 4: Planer for varsling/indsats

Var de gældende planer for varsling/indsats tilstrækkelige?

Generelt

Der er ikke opstillet specifikke planer for vejsituationer, som de aktuelle. De generelle principper for varsling og indsats m.v. måtte derfor anvendes til at strukturere og samordne indsætterne. Flere af de deltagende organisationer har taget eller vil tage egne interne plansæt for varsling og indsats i ekstraordinære situationer op til vurdering i lyset af erfaringerne fra orkanen og stormen.

Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer ?

Erfaringerne fra orkanen blev, som beskrevet under tema 1 om alarmerings- og tilkaldeprocedurer, inddraget i den operative planlægning op til den varslede orkan/den stærke storm den 17. december.

Fra flere sider peges der på et behov for at få opstillet en fælles, operativt orienteret standard for prioritering og afgrænsning af opgaver og indsætter i ekstraordinære situationer med et komplekst skadebillede. Som et praktisk eksempel er henvist til en særlig alarmerings-/disponeringsblanket, som er udviklet til brug i politiregion 5 (indsat som bilag 4).

Tema 5: Kommunikation

Hvordan fungerede kommunikationen i forbindelse med opgaveløsningen?

Procedurer

Procedurerne vurderes af parterne som tilfredsstillende, nogle påpeger imidlertid, at de ikke blev fulgt i tilstrækkeligt omfang.

Det påpeges, at en forudgående præcisering af kompetenceforhold og opgaveprioritering i forbindelse med den tværgående kommunikation kunne have optimeret opgaveløsningen.

Teknisk udstyr

Visse steder har det tekniske udstyr ikke fungeret optimalt. Der er dog tale om relativt små interne problemer, der ikke medførte alvorlige konsekvenser.

Konkret peges der på, at et fælles radionet - f.eks. TETRA - ville lette kommunikationen betydeligt i sådanne situationer.

Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer?

På baggrund af erfaringerne fra orkanen blev der i nogen udstrækning forberedt et mere integreret samarbejde i forbindelse med den efterfølgende storm jf. tidligere redegørelse under tema 1.

Konklusioner og anbefalinger

På baggrund af indmeldingerne fra de deltagende aktører kan et overordnet billede af redningsberedskabssektorens tværgående opgaveløsning tegnes. Generelt set kan det konkluderes, at de involverede organisationer og myndigheder var i stand til at håndtere den krævende beredskabssituation. Enkelte forhold skal fremhæves.

For det første har alle organisationer tilkendegivet, at det tværgående operative samarbejde fungerede problemfrit. Dertil kommer, at i tilfælde, hvor en organisation har været alene på skadestedet, blev opgaverne løst uden problemer af nævneværdig karakter.

For det andet har alle organisationer givet udtryk for, at personalet har haft den nødvendige og tilstrækkelige uddannelse til at håndtere de ofte omfattende og vanskelige opgaver, situationen stillede dem overfor. I antal har organisationerne rådet over tilstrækkeligt personel, som det har været muligt at indkalde ekstraordinært eller omplacere geografisk efter behov.

Omfanget og antallet af samtidige skader har dog bevirket, at betingelserne for opgaveløsningen i en række tilfælde ikke var optimale. Prioriteringen og løsningen af opgaverne kunne således have forløbet bedre, om de involverede organisationer havde haft en mere indgående erfaring med sådanne ekstraordinære beredskabssituationer.

I den forbindelse er det påpeget, at alarmering og tilkald af assistance mange steder ikke fungerede optimalt.

Endeligt skal det fremhæves, at varslingen af - og informationen til - borgene ikke i alle tilfælde fungerede hensigtsmæssigt. Under orkanen valgte alt for mange borgere således at færdes udendøre på trods af advarslerne. Ligeledes kunne skadelidte borgere mange steder ikke få en nødvendig orientering om, hvordan de skulle forholde sig for at rekvirere assistance.

Anbefalinger

De erfaringer, som orkanen og den stærke storm har gjort det muligt at indhøste, har ført til, at der kan opstilles nogle tværgående, fremadrettede anbefalinger, som kan bidrage til at lette håndteringen af fremtidige omfattende beredskabssituationer.

Disse anbefalinger eller lessons learned er beskrevet punktvist nedenfor.

- De gældende planer og procedurer for alarmering og tilkald bør gennemgås i et bredt perspektiv. Man bør have en generel plan for ekstraordinære beredskabssituationer som supplement til de bestående specifikke planer om f.eks. kraftigt snefald eller stormflod.
Der bør endvidere sikres en stor faglig bredde i planerne. Konkret peges der på, at der i forhold til organisationer/operatører, som ikke indgår i det daglige redningsberedskab, eksempelvis el-selskaber, kollektive trafikselskaber og meteorologiske vejrtjenester, bør etableres varslingsrutiner og kommunikationsveje, som sikrer mulighed for gensidige situationsmeldinger og aftaler om opgaveløsningen eller assistance hertil.
- Aftaler og procedurer for rekvirition af bistand fra det militære forsvar bør klargøres med henblik på tidlig koordinering af eventuel indsats.
- Der bør træffes aftale med DMI om direkte og tidlig varsling i forbindelse med ekstraordinære vejrfænomener, således at aktørerne får optimale betingelser for at lokalisere og mobilisere nødvendigt materiel og personel.
- Der bør i ekstraordinære beredskabssituationer på relevante niveauer oprettes bredt sammensatte koordinerende stabe med forbindelsesofficerer fra de centrale aktører. Herved skabes basis for et bredt overblik, så ressourcerne udnyttes optimalt, og kommunikationen på tværs af organisationerne fungerer smidigt.
- Der bør ske en formalisering og præcisering af de kriterier, der lægges til grund for prioritering af opgaver i særlige situationer. Der peges således på et behov for at få opstillet en fælles, ope-

rativt orienteret standard for prioritering og afgrænsning af opgaver og indsatser i ekstraordinære situationer med et komplekst skadebillede

- Der bør på forhånd være overblik over, hvor og hvordan supplerende materielressourcer kan tilvejebringes lokalt og regionalt - såvel indenfor redningsberedskabssektoren som hos diverse andre private og offentlige aktører. Sådanne oversigter kan f.eks. indgå i lokale og regionale beredskabsplaner.
- Der bør fastlægges procedurer for information til borgerne om dels hensigtsmæssig adfærd, dels hvorledes man skal forholde sig med hensyn til rekvisition af hjælp i ekstraordinære situationer med mange og samtidige skader.
- Det bør vurderes, hvordan risikoen for overbelastning af alarm 112 kan reduceres i ekstraordinære situationer.
- Det bør vurderes, hvordan erfaringerne fra orkanen kan inddrages i undervisningen i videregående indsatsledelse.
- Der bør på regionalt niveau gennemføres stabsøvelser, hvor man afprøver det totale redningsberedskab i en ekstraordinær situation med et komplekst skadebillede.

Afgrænsning, arbejdsmetode og –proces.

Beredskabsstyrelsen igangsatte i januar 2000 efter forhandling med Indenrigsministeriet en tværor-organisatorisk erfaringsopsamling og evaluering vedr. orkanen. Emnet var det samlede redningsberedskabs opgaver og løsningen af disse i forbindelse med orkanen og den varslede orkan/stormen i december 1999. Med udgangspunkt i det grundlæggende princip, at de enkelte organisationer er selvstændigt ansvarlige for opgaver inden for eget område, blev evalueringsarbejdet afgrænset til at omfatte det tværgående samarbejde mellem de involverede indsatsorganisationer.

Udviklingsenheden i styrelsen opstillede i et spørgeskema de gennemgående temaer og emner, som efter en foreløbig vurdering kunne være aktuelle for den tværgående evaluering og erfaringsopsamling. Spørgeskemaet, tilføjet et åbent felt til supplerende temaer/emner, blev ved skrivelse af 10. januar 2000 sendt til Kommunernes Landsforening, Rigspolicefen, Falcks Redningskorps og Forsvarskommandoen, samt afgivet til Regionskontoret i styrelsen. Efterfølgende blev det sendt til Københavns Brandvæsen. Spørgeskema og udsendelsesskrivelse er indsat som bilag 1 og 2.

På grundlag af de indkomne svar foretog udviklingsenheden en sammenskrivning, som dannede grundlag for et heldags arbejdsseminar. I seminaret deltog repræsentanter fra Kommunernes Landsforening, de kommunale redningsberedskaber, Rigspolicefen, Falck, Forsvarskommandoen og Beredskabsstyrelsen

Drøftelserne og konklusionerne fra seminaret, sammenholdt med de skriftlige bidrag, dannede ramme for et udkast til rapport, som de deltagende parter modtog til kommentering. Herefter blev der den 10. februar afholdt endnu et arbejds møde til uddybning af kommentarer og synspunkter. Et redigeret udkast til rapport blev på dette grundlag tilsendt parterne til afsluttende bemærkning.

Herefter er den endelige rapport udarbejdet.

Arbejdet med den tværgående evaluering og erfaringsopsamling er gennemført i januar og februar måned 2000.

Liste over deltagere i møderne er indsat som bilag 3.

BILAG

BILAG 1

Den 10. januar 2000
BUE journalnr. 117-002/2000

Om en tværgående evaluering og erfaringsopsamling af den samlede redningsberedskabssektors opgaveløsning ved orkanen den 3. – 4. december og den varslede orkan den 17. december 1999

Efter forhandling med Indenrigsministeriet vil Beredskabsstyrelsen forestå en tværgående evaluering og erfaringsopsamling for den samlede redningsberedskabssektors opgaveløsning i forbindelse med orkanen den 3. – 4. december og den varslede orkan den 17. december 1999.

Målet for den tværgående evaluering er at sikre optimal nyttiggørelse af de indhøstede erfaringer ved dels at tegne et billede af status for samspillet mellem de forskellige indsatsorganisationer, dels at udpege mulige behov for en nyudvikling af samspillet.

Fokus for evalueringen vil være samarbejdet mellem de involverede indsatsorganisationer. Arbejdet tilrettelægges ud fra det grundlæggende princip, at de enkelte organisationer er selvstændigt ansvarlige for beredskabsopgaverne inden for eget område.

En tværgående analyse og erfaringsopsamling må nødvendigvis bygge på og ske i tæt dialog og samarbejde med de organisationer i den beredskabsfaglige sektor, som forestod eller skulle forestå operative, afhjælpende indsatser.

Beredskabsstyrelsen indbyder på den baggrund herved Kommunerne/de kommunale redningsberedskaber, politiet, Falcks Redningskorps og det militære forsvar til at indgå i arbejdet.

Indenrigsministeriet har anmodet om, at Beredskabsstyrelsen afgiver en redegørelse inden udgangen af januar måned d.å.

For at fremme evalueringsprocessen mest muligt har styrelsen foreløbigt identificeret nogle temaer eller emneområder for arbejdet og indarbejdet dem i et spørgeskema, som vedlægges. Yderligere temaer/emneområder kan selvsagt være aktuelle, set fra øvrige organisationers side. Disse emner kan beskrives i skemaets afsluttende, åbne rubrik.

Styrelsen anmoder om at skemaet, evt. vedlagt supplerende materiale, tilbagesendes så hurtigt, som det er muligt, og senest fredag den 21. januar.

Udviklingsenheden i styrelsen vil foretage en sammenskrivning af de indkomne svar, som vil være grundlag for et arbejdsseminar, der afholdes torsdag den 27. januar fra kl. 09.30 til ca. kl. 17.00 på Bernstorff Slot.

Hver organisation anmodes om at udpege 2 – 3 personer, der kan deltage i seminaret, og oplyse om navn, stilling m.v. på deltagerne ved tilbagesendelsen af skemaet.

På grundlag af drøftelserne på seminaret vil udviklingsenheden udarbejde et forslag til redegørelse, som tilsendes de deltagende organisationer til eventuel bemærkning. Herefter vil redegørelsen blive færdiggjort og sendt til Indenrigsministeriet og de deltagende organisationer.

Styrelsen forudser, at der på baggrund af den tværgående erfaringsopsamling kan blive tale om et opfølgende arbejde, eksempelvis om udbygning af alarmerings- eller tilkaldeprocedurer eller af aftaler om bistand eller assistancedydelser mellem de enkelte organisationer. Dette arbejde skal i givet fald ske hos de enkelte organisationer eller undersøges nøjere i faglige fora, hvor de aktuelle interesser er repræsenteret.

Eventuelle spørgsmål om evalueringsarbejdet eller spørgeskemaet m.v. kan rettes til undertegnede (lok 5050) eller Kristian Møller (lok. 5052).

Med venlig hilsen

Karsten Ive.

BILAG 2

Beredskabsudviklingsenheden, d. 10. januar 2000

Spørgeskema til brug for en tværgående evaluering og erfaringsopsamling vedr. den samlede redningsberedskabssektors opgaveløsning i forbindelse med orkanen den 3. - 4. december og den varslede orkan den 17. december 1999

Det er Beredskabsstyrelsens foreløbige vurdering, at de gennemgående temaer og emner, som skal tages op i den tværgående evaluering, vil vedrøre de spørgsmål, som stilles nedenfor. Andre emner eller temaer end de foreløbigt angivne kan selvsagt udkrystallisere sig, når den tværgående bearbejdning bliver iværksat. Der er derfor lagt op til, at organisationen bidrager med yderligere bemærkninger. Hertil kan benyttes det åbne felt sidst i skemaet, ligesom man er velkommen til at vedlægge yderligere relevante informationer/materiale.

Organisation:

Hvorledes fungerede alarmerings- og tilkaldeprocedurer?

- Generelt:
- Skete alarmeringen/tilkaldet hensigtsmæssigt i forhold til opgavens/situationens beskaffenhed?
- Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer?

Havde organisationen de ressourcemæssige forudsætninger for at løse den beredskabsfaglige opgave?

- Personel (uddannelse/antal personer m.v.):

- Materiel (type/antal m.v.):

- Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer?

Hvordan fungerede det operative samarbejde mellem parterne på skadestedet?

- Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer?

Var de gældende planer for varsling/indsats tilstrækkelige?

- Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer?

Hvordan fungerede kommunikationen i forbindelse med opgaveløsningen (forstået bredt)?

- Procedurer:

- Teknisk udstyr:

- Andet:

- Giver erfaringerne anledning til ændringer af regler/aftaler/procedurer?

Har organisationen erfaringer/bemærkninger om andre temaer og emner vedrørende det tværgående samarbejde?

Deltagere i arbejds møder den 27. januar og den 10. februar 2000 om tværgående evaluering vedr. det samlede redningsberedskabs indsatser i forbindelse med orkanen den 3.-4. december og den varslede orkan den 17. december 1999

- Fuldmægtig Kåre Svarre Jakobsen, Kommunernes Landsforening
- Viceberedskabschef Arne Lindgaard, Odense Brandvæsen (kun 27/1)
- Beredskabschef Sven Urban Hansen, Sorø Brandvæsen (kun 27/1)
- Beredskabschef Kaj Petersen, Fredericia Brand og Redning
- Politiinspektør Poul H. Beck, Rigspolitechefen
- Politikommissær Erik Johansen, Rigspolitechefen (kun 27/1)
- Vicebrandchef Søren Brydholm, Københavns Brandvæsen (kun 10/2)
- Brandinspektør Jakob Andersen, Københavns Brandvæsen (kun 27/1)
- Brandmester Henning Jølnæs, Københavns Brandvæsen (kun 27/1)
- Brandchef Henrik B. Hansen, Falcks Redningskorps, Århus
- Distriktschef Hans Nielsen, Falcks Redningskorps, Odense (kun 27/1)
- Distriktschef Erik Møberg Petersen, Falcks Redningskorps, Kolding
- Oberstløjtnant S. M. Poulsen, Forsvarskommandoen (kun 27/1)
- Major Peter Vestergaard, Forsvarskommandoen
- Brigadechef Flemming Lind Arpe, Beredskabsstyrelsen, Regionskontoret
- Kolonnechef J. A. Petersen, Beredskabscenter Sydsjælland (kun 27/1)
- Kolonnechef Bent Rasmussen, Beredskabscenter Sydjylland (kun 27/1)
- _____
- Kontorchef Karsten Ive, Beredskabsstyrelsen, Udviklingsenheden
- Fuldmægtig Kristian Møller, Beredskabsstyrelsen, Udviklingsenheden
- Fuldmægtig Signe Ryborg, Beredskabsstyrelsen, Udviklingsenheden

ANMELDELSBLANKET

ANMELDT TIL (kryds)	Politi	Falck	Militær	Redningsberedskab	Hospital	Andet (hvem)
Dato:	Kl.:		Modtaget af:			
ANMELDER:						
Fulde navn:				Personnummer:		
Vejnavn:			Husnr.:	Tlf.nr.:		
Postnr.:		By:				
Kommune:						

HVAD ER SKET: (Kort beskrivelse af hændelsen) :

HVOR ER DET SKET:	
Hvis ej anmelder, da hos Navn:	
Vejnavn:	Husnr.:
Postnr.:	By:
Kommune:	

KATEGORI: (Afkryds)	
1	Fare for menneskeliv
2	Fare for dyr (Ved strømsvigt eller sammenstyrninger og lignende)
3	Fare for tab af velfærd (Ved sammenstyrning eller risiko for store værditab)
4	Andet (Skader der kan afvente assistance)

AKTION:	Politi	Falck	Redningsberedskab	Militær	Hospital	Andet
Videregivet til:						
Underretning til:						